

P R O C E D U R Ă O P E R A Ţ I O N A L Ă C O M U N Ă

privind modul de acțiune a instituțiilor responsabile în gestionarea intervențiilor în cazul incidentelor generate de specia Ursus arctos (urs brun)

Art. 1 - Atribuții și responsabilități

Alin. (1) - Inspectoratul General al Jandarmeriei Române, prin unitățile subordonate, ca urmare a repartizării apelului prin SNUAU 112/113 sau altă formă de sesizare, are următoarele atribuții:

- a) înștiințează telefonic și/sau prin SMS instituțiile și/sau persoanele cu atribuții în domeniu;
- b) informează Instituția Prefectului cu privire la resursele umane la dispoziție care pot acționa în sprijin pentru gestionarea situației;
- c) solicită date și informații care să conducă la stabilirea nivelului de risc al intervenției;
- d) anunță medicul veterinar împuternicit pentru pregătirea mijloacelor și substanțelor de tranchilizare, precum și asociația/Gestionarul sau Garda forestieră;
- e) se deplasează la fața locului efectivele de jandarmi aflate în serviciu și, în funcție de amploarea/specificul situației, alertează instituțiile specializate de intervenție, gestionarul fondului cinegetic și D.S.V.S.A.;
- f) evaluează situația și riscurile de agresiune generate de către exemplarele de urs (prezența umană în zonă, factori ce pot provoca dezvoltarea spontană a agresivității) și comunică datele către echipa de intervenție;
- g) asigură măsurile de ordine și de protecție a zonei în care s-au produs sau există pericolul de producere a unor situații ce pun în pericol viața, integritatea fizică a persoanelor sau bunurile acestora;
- h) delimitează perimetrul și restricționează accesul în zona unde există pericolul unei agresiuni;
- i) îndepărtează alte persoane care nu își justifică prezența și avertizează populația prin semnale acustice și luminoase;
- j) asigură accesul celorlalte instituții specializate de intervenție pentru desfășurarea activităților specifice;
- k) participă la organizarea și desfășurarea de acțiuni menite a îndepărta animalul agresiv din zona incidentului;
- l) participarea la scoaterea persoanei/ persoanelor agresate din zona de pericol;
- m) asigură protecția personalului care încearcă imobilizarea exemplarului de urs prin tranchilizare pe timpul desfășurării intervenției;

- n) folosește armamentul și muniția din dotare, cu respectarea reglementărilor în domeniu, când acțiunea agresivă a exemplarului de urs pune în pericol iminent viața sau integritatea corporală a persoanelor.
- o) stabilește și menține contactul permanent cu reprezentanții celorlalte structuri cu atribuții (Instituția Prefectului, I.S.U.J, etc.);
- p) raportează evoluția incidentului.

Alin. (2) - D.S.V.S.A.J. are următoarele atribuții:

- a) prin medicii veterinari împuterniciți asigură cantitatea de substanță tranchilizantă și combinația de substanțe necesare imobilizării chimice sau eutanasierii;
- b) pentru recoltarea probelor biologice, asigură, pe timpul desfășurării intervenției, următoarele resurse materiale: autolaborator, trusă recoltare probe, echipament de protecție pentru personalul propriu, ladă izotermă pentru transportul probelor;
- c) folosește mijloacele specifice de intervenție pentru administrarea substanțelor psihotrope în vederea imobilizării animalelor (arme cu tranchilizante, substanțe tranchilizante,);
- d) la solicitarea coordonatorului acțiunii, medicul veterinar împuternicit recoltează probe biologice de la exemplarul în cauză suspect de boli infecțioase pentru stabilirea diagnosticului;

Alin. 3 - Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, prin unitățile subordonate, are următoarele atribuții:

- a) asigură monitorizarea, evaluarea situațiilor de urgență din domeniul de competență și centralizează datele și informațiile necesare
- b) participă la acordarea asistenței medicale de urgență prin intermediul echipajelor de prim ajutor;
- c) acordă primul ajutor și asistență medicală avansată de urgență;
- d) asigură transportul răniților la unitățile spitalicești;
- e) solicită sprijin de la Serviciul de Ambulanță Județean, când situația o impune;
- f) informează populația din zona vizată, prin sistemul ROALERT.

Alin. (4) - Unitatea Administrativ Teritorială are următoarele atribuții:

- a) participă cu reprezentanți (primar/ viceprimar) în echipa de intervenție
- b) informează populația cu privire la existența unui potențial pericol determinat de prezența unor exemplare de urs, modul de comportare, metode de protejare a bunurilor și animalelor domestice, restricții și obligația de respectare a recomandărilor reprezentanților instituțiilor cu atribuții în gestionarea evenimentelor;
- c) informează Instituția Prefectului cu privire la resursele umane și materiale la dispoziție cu care pot acționa în sprijin pentru gestionarea situației;
- d) împreună cu specialiștii în comportamentul animalelor, va stabili zonele predispușe pentru conflicte directe om-animal, la nivel local (hărți de risc);

Alin. (5) - Gestionarul fondului cinegetic are următoarele atribuții:

- a) participă în echipa de intervenție în calitate de gestionar al speciei;
- b) participă la organizarea și desfășurarea de acțiuni menite a îndepărta/imobiliza/captura animalul;

- c) evaluează situația (atunci când ajung primii la fața locului);
- d) asigură condiții optime pentru exemplarele rămase orfane/rănite până la predarea acestora centrelor autorizate;
- e) extrage prin împușcare exemplarul agresiv, în situația cu risc mare, în care se pun în pericol imediat viața și sănătatea oamenilor, conform deciziei echipei de intervenție;
- f) extrage prin împușcare exemplarul agresiv în cazul atacului asupra membrilor echipei de intervenție

Alin. (6) - Garda forestieră are următoarele atribuții:

- a) pune la dispoziția autorităților publice locale lista actualizată a gestionarilor fondurilor cinegetice, în scopul stabilirii competenței teritoriale a acestora.
- b) în cazul acțiunilor de relocare, identifică posibilele locații de destinație, asigură obținerea acceptului gestionarului de fond cinegetic;
- c) extrage prin împușcare exemplarele agresive, în situația cu risc mare, în care se pun în pericol imediat viața și sănătatea oamenilor, conform deciziei echipei de intervenție
- d) Extrage prin împușcare exemplarul agresiv în cazul atacului asupra membrilor echipei de intervenție

Alin. (7) - Centrul de reabilitare/entitatea autorizată sprijină cu personal de specialitate echipa de intervenție prin preluare, eliberare/plasarea provizorie în custodie în cadrul centrelor de reabilitare/îngrijire a exemplarelor de faună sălbatică capturate, bolnave, rănite, până la reintroducerea în habitatele naturale de origine sau în sanctuare în care este posibilă deținerea pe termen lung.

Art. 2 - Evaluarea comportamentului animalului sălbatic

Comportamentul general	Nivelul de risc
Animalul a fost observat ocazional în intravilan	reduc
Animalul se retrage la observarea oamenilor (50-100 m)	reduc
Animalul nu se retrage la observarea oamenilor (50-100 m)	mediu
Animalul surprins/alungat lansează un atac fals	mediu
Animalul a fost observat repetat în intravilan	mediu
Animalul nu este oprit de măsuri de protecție existente	mediu
Animalul se hrănește cu gunoaie în prezența oamenilor	mediu
Animalul se află prins într-o capcană neautorizată	mare
Animalul surprins/alungat lansează un atac	mare
Animalul intră în gospodăria și nu se retrage în prezența omului	mare
Animalul nu se retrage când este alungat	mare
Animalul devine agresiv în urma administrării substanțelor tranchilizante	mare
Animalul atacă omul în zona locuită	mare
Animalul atacă animale domestice în intravilan	mare

Comportamentul general oferă informații de bază referitoare la animal, de care se va ține seama în cadrul evaluării finale, individuale, realizate cu ocazia intervenției rapide la fața locului.

Art. 3 În funcție de concluziile evaluării finale, se va proceda astfel:

Alin. 1) La nivelul de risc redus

Dacă în urma evaluării la fața locului echipa de intervenție constată că nivelul de risc este redus, se procedează la îndepărtarea exemplarului prin diverse mijloace, intervenție prevăzută la art. 4 (1) din ordonanța de urgență.

Se vor lua urmatoarele măsuri:

- echipajul de jandarmi va limita accesul persoanelor în zonă;
- echipajul de jandarmi și gestionarul fondului cinegetic vor aplica masuri de îndepărtare a animalului din zonă (goane oarbe, semnale acustice și luminoase, gloanțe de cauciuc, petarde);
- în urma intervenției se va încheia un raport în care se vor detalia modul de interventie și rezultatele obținute;
- dacă este cazul, reprezentantul legal al autorității publice locale va convoca comisia de constatare a pagubelor, potrivit prevederilor HG 1679/2008 privind modalitatea de acordare a despăgubirilor prevăzute de Legea vânătorii și protecția fondului cinegetic 407/2006, precum și obligațiile ce revin gestionarilor fondurilor cinegetice și proprietarilor de culturi agricole, silvice și de animale domestice pentru prevenirea pagubelor.

Alin. 2) La nivelul de risc mediu

Dacă în urma evaluării la fața locului echipa de intervenție constată că nivelul de risc este mediu, se procedează la îndepărtarea exemplarului prin diverse mijloace sau la tranchilizare/relocare, intervenții prevăzute la art. 4 (1) din ordonanța de urgență.

Se vor lua următoarele măsuri:

- echipajul de jandarmi va limita accesul persoanelor în zonă
- echipajul de jandarmi și gestionarul fondului cinegetic vor aplica masuri de îndepărtare a animalului din zonă (goane oarbe, semnale acustice și luminoase, gloanțe de cauciuc, petarde);
- medicul veterinar împuternicit procedează la tranchilizarea exemplarului;
- autoritatea locală și gestionarul pun la dispoziția echipei de intervenție echipamentul specializat pentru marcarea și transportul exemplarului tranchilizat;
- în urma intervenției se va încheia un raport în care se vor detalia modul de interventie și rezultatele obținute;
- dacă este cazul, reprezentantul legal al autorității publice locale va convoca comisia de constatare a pagubelor, potrivit prevederilor HG 1679/2008 privind modalitatea de acordare a despăgubirilor prevăzute de Legea vânătorii și protecția fondului cinegetic 407/2006, precum și obligațiile ce revin gestionarilor fondurilor cinegetice și proprietarilor de culturi agricole, silvice și de animale domestice pentru prevenirea pagubelor.

Alin. 3) La nivel de risc mare

Dacă în urma evaluării la fața locului echipa de intervenție constată că nivelul de risc este mare, se intervine prin metoda extragerii prin eutanasiere/împușcare, intervenție prevăzută la art. 4 (1) din ordonanța de urgență.

Se vor lua următoarele măsuri:

- echipajul de jandarmi va limita accesul persoanelor în zonă;
- medicul veterinar împuternicit procedează la tranchilizarea și eutanasierea exemplarului, după caz;
- personalul tehnic de specialitate al Gestionarului intervine prin împușcarea exemplarului care pune în pericol imediat siguranța membrilor echipei de intervenție aflați la fața locului, precum și viața, sănătatea sau proprietățile oamenilor;
- în urma intervenției se va încheia un raport în care se vor detalia modul de interventie și rezultatele obținute;
- dacă este cazul, reprezentantul legal al autorității publice locale va convoca comisia de constatare a pagubelor, potrivit prevederilor HG 1679/2008 privind modalitatea de acordare a despăgubirilor prevăzute de Legea vânătorii și protecția fondului cinegetic 407/2006, precum și obligațiile ce revin gestionarilor fondurilor cinegetice și proprietarilor de culturi agricole, silvice și de animale domestice pentru prevenirea pagubelor.

Art. 4 Procedură de intervenție se realizează respectând următoarele:

a) echipa de intervenție, în urma solicitării, pregătește echipamentul de intervenție (autoutilitară specială, armă tranchilizare, trusă tranchilizare, trusă prim ajutor pentru animale, targă transport, laț imobilizare, trusă autoapărare echipă asupra potențialului atac al ursului, etc.).

- b) echipa de intervenție intervine asupra cazului conflictului animal-om doar dacă zona este asigurată din punct de vedere al siguranței cetățenilor. Acest lucru se va realiza de către jandarmerie, poliție, poliție locală sau alte instituții abilitate;
- c) în cazul în care animalul trebuie imobilizat prin tranchilizare (capturat), scos din capcană ilegală (laț), membrii echipei de intervenție apreciază greutatea ursului și stabilesc împreună cu medicul veterinar cantitatea de substanță tranchilizantă (combinația substanțelor) care trebuie administrată ursului și administrează substanța tranchilizantă în vederea imobilizării animalului;
- d) în vederea realizării acțiunii de imobilizare a animalelor captive în capcane improvizate și ilegale, echipa de intervenție va interveni numai în condiții de siguranță, asigurate de către instituțiile abilitate să dețină și să utilizeze arme de foc, care pe parcursul derulării acțiunii vor avea cel puțin două arme încărcate, armate și cu tinta direct pe animal;
- e) în cazul în care animalul scapă din capcana improvizată și ataca membrii echipei, persoanele care asigură siguranța, trebuie să aibă capacitatea să tragă foc de armă asupra ursului.

Art. 5

- a) A.N.S.V.S.A. prin structurile subordonate are obligația de a pune la dispoziția structurilor de jandarmerie, poliție, situații de urgență, o listă completă și actualizată cu datele de contact ce pot fi utilizate în orice moment în vederea alertării cu privire la apariția unui incident provocat de carnivore mari;
- b) U.A.T. au obligația de a pune la dispoziția structurilor de jandarmerie, poliție, situații de urgență și A.N.S.V.S.A. o listă completă și actualizată cu datele de contact ale conducerii ce pot fi utilizate în orice moment în vederea alertării cu privire la apariția unui incident provocat de animale sălbatice precum și orice schimbare apărută;
- c) gestionarii fondurilor de vânătoare sunt obligați să pună la dispoziția structurilor de jandarmerie, poliție, situații de urgență o listă completă și actualizată cu datele de contact ce pot fi utilizate în orice moment în vederea alertării cu privire la apariția unui incident provocat de animale sălbatice, precum și arondarea acestora pe unități administrativ teritoriale;